



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ  
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,  
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa  
Canonica Deductus**

**Leuren, Peter**

**Coloniae Agrippinae, 1708**

416. Qualiter Coadiutor gaudere valeat regulis de annali & triennali.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

riam ingressos, & locum, quem adeptus est initio suæ Coadjutoria post Canonicos tunc existentes semper retenturum. Cur enim istum effectum haberet Coadjutoria tam amplè clausularum post mortem Coadjuti, & non in vita illius, si in vita quoque illius est verus Canonicus, & verus possessor illius Canonicatus. Verùm non capio, quomodo in vita Coadjuti, etiam vi istarum clausularum existere possint duo veri possessores ejusdem Canonicatus, quin & duo plenum jus in eo habentes; sed & præterquam quòd clausulæ, quòd sunt prægnantiores, eò quandoque magis in privilegium sonant (de quo vide dicta à me in *Foro benef. p. 1. q. 28. n. 2. & q. 116. n. 16.* se meliùs explicat Pignat. *loc. cit. n. 36.* ut videre est *quæst. seq.*

5. Notandum item hic, quod habet Lotter. *l. 2. q. 25. num. 39.* nempe cautè accipiendum, quod habet Rota *decis. in Hispal. præminentiar. 8. Febr. 1611.* Coadjutorem non sibi, sed Coadjuto possidere, ut nimirum referatur ad materialia subjecta, puta locum, stallum & similia; eò quòd verius sit, utrumque sejunctim possidere, nec possessionem versari circa idem diversis respectibus, sed circa diversa, ut videlicet Coadjuto possideat beneficium; Coadjutor verò possideat officium illud, & jus de novo creatum.

*Quæstio 415. Quis ex duobus Coadjutoribus duorum Canonicorum visventium, & post mortem illorum præcedere debeat?*

1. Resp. primò: vivente Coadjuto utroque præcedere debere Coadjutorem senioris Coadjuti, juxta dicta *quæst. ante hanc penult.* Idq; non curato, quòd Coadjutor junioris Coadjuti priùs consecutus fuisset Coadjutoriam; quia unusquisque suum repræsentat Coadjutum quòd ad anterioritatem stali respectu inferiori aut parium. Quod tamen dicendum non videtur juxta doctrinam illam traditam à Pignarelli, si Coadjutor illius junioris Canonici assecutus fuisset (etsi posterius) Coadjutoriam cum amplissimis clausulis; haberet se enim tunc sicut Canonicus verus respectu Coadjutoris alterius tanquam Canonici fisci.

2. Resp. secundò: præmortuo Coadjuto illo juniore; adeòque ejus Coadjutore jam factò vero Canonico, is utique præcedere debet Coadjutorem superstitis Coadjuti; tamen si is illum priùs præcesserat, non secus ac Coadjutor cedere debet alteri Canonico de novo recepto post ejus Coadjutoriam. Pignat. *loc. cit. num. 34.* Dum verò dein moritur quoque Coadjutus ille senior, & sic ejus Coadjutor evadit quoque verus Canonicus, hic juxta proposita à Pignat. *loc. cit. num. 29. & seq.* denuo præcedere debeat Coadjutorem junioris Coadjuti, non obstante, quòd is priùs successerit suo principali. Quemadmodum probat id Pignat. simill duorum parem dignitatem Consulatus habentium, quorum senior præfertur; & dum contingit, juniorem adipisci dignitatem majorem, vi cuius jam præcedat seniori, cedere tamen denuo debeat seniori, dum is ad similem dignitatem evadit. Procedere id ipsum adhuc videtur etiam juxta doctrinam illam Pignarelli, si junioris Coadjutor consecutus fuisset Coadjutoriam cum dictis illis amplissimis clausulis, & Coadjutor senioris absque illis eam obrinisset. Etsi enim vel detur juniorem illum priùs evasisse verum Canonicum, semper tamen manet, quòd senior ille Coadjutus, sicut dicti junioris Coadjutor, *Leuren. Traç. 11. De Coadjut.*

tum præcessit possessione veri Canonicatus, adeòque multò magis ejus Coadjutorem de Coadjutoria provisum cum amplitudine illa clausularum.

3. Verumtamen, his non obstantibus, contrarium tenet Pignat. *num. 35.* illi ex istis Coadjutoribus etiam post mortem principalium debet præcedentiam, ad cuius favorem priùs factus fuit locus successioni, seu qui prior successit suo Coadjuto in Canonicatu; eò quòd is jam ex eo fuerit effectus Canonicus antiquior (ac proinde non obstante, quòd alter priùs obtinuerit Coadjutoriam, aut etiam fuerit Coadjutor Coadjuti senioris) adeòque acquisierit jus quòd ad præcedentiam & locum. Diluit etiam Pignat. à *num. 36.* in contrarium opposita; ac primò quidem non obstat inquit, quòd Coadjutoria alteri Coadjutori concessa fuisset cum clausula illa: *ex nunc prout ex tunc.* utpote quæ cum apposita fuerit in dispositione conditionali, nempe sub conditione vacantis aliquando Canonicatus per cessum vel decessum Coadjuti, non operetur nisi post purificatam conditionem, non autem à die data, ad quam restricta esse debet in præjudicium juris alteri medio tempore quæsiti; ut in terminis Coadjutoria cum dicta clausula firmavit Barbof. *claus. 61. num. 4. & 5.* Neque quòd concessa cum clausula: *verè & non fide acquiratur jus:* quòd intelligatur de jure ad rem respectu Canonicatus, & non de jure in re, quòd acquiritur ex collatione de præsentè; non autem ex conditionali, quæ pender à futuro eventu, nempe à morte Coadjuti. Barbof. *jur. eccles. l. 3. c. 10. num. 40.* & nos sæpe supra. Atque ita non obstantibus similibus amplioribus clausulis apponi solitis non poterit arrogare Coadjutor sibi præcedentiam veris Canonicis postea receptis debitam juxta dicta à nobis supra ex Lotter. *l. 2. q. 25. num. 36. & seq.* Ex eo etiam, quòd dicatur in Coadjutoria alterius, posse eum frui regulis de annali & triennali, male intèrretur, fuisse possessionem Canonicatus acquisitam à die receptionis Coadjutoria; siquidem, ut expressè Pignat. *num. 39.* nullo modo fuit acquisita vera possessio; cum duo in solidum eodem tempore possidere nequeant; sed tantum fuit acquisita possessio administrationis, quæ non suffragatur ad effectum præcedentia, & Rota *decis. 466. num. 4. & seq. & decis. 410. n. 5. & 9. p. 1. recent.* maxime cum Papa in literis Coadjutoria tantum dicat, quòd possit gaudere regulis de annali & triennali; non verò, quòd possit gaudere ancianitate.

*Quæstio 416. Qualiter igitur Coadjutor gaudere valeat regulis de annali & triennali.*

Resp. Posse eum illis frui, ubi ea clausula inserta non est literis Coadjutoria. Pignat. *loc. cit. num. 32. Garc. p. 4. c. 5. num. 90.* Dum verò inserta est, censetur à principio Coadjutoria in Coadjutorem translata possessio beneficii, perinde ac si esset titularis. Pignat. *ibid.* Ubi iterum nota, illos terminos: *censetur, perinde ac si esset:* qui etsi in impropriatè sonent, denotant tamen in ordine ad hunc effectum fruendi dictis regulis, habere se talem Coadjutorem, ac si verè esset titularis, & possessionem Coadjutoria, ac si esset possessio ipsius Canonicatus. Ut itaque Coadjutor talia frui possit dictarum Regularum beneficio, requiritur, ut post adeptam Coadjutoriam eandem possiderit per annum respectu regulæ de annali, & per trienn-

triennium respectu regulæ de trienniali, etsi interea factus non sit locus successioni, & nullatenus aliàs, illo anno aut triennio non transacto, juvetur annuali aut trienniali possessione prædecessoris seu ipsius Coadjuti. Garc. loc. cit. Gonz. ad regul. 8. gl. 5. §. 9. num. 118. citantes Rotam in Plecent. Decanatus. 21. Ian. 1597.

**Quæstio 417.** *An in ecclesiis, in quibus habens dignitatem non præsidet in choro, nec habet sedem & vocem in Capitulo, nisi sit simul Canonicus (in quo casu tam in choro præsidet quàm in Capitulo, habet sedem, & vocem secundum antiquitatem dignitatis suæ) talis dignitatis Coadjutor, qui est simul Canonicus proprietarius, præsideat & habeat sedem, iuxta antiquitatem dignitatis dictæ, si deseruiat ut talis.*

**1. R**espondet affirmativè Garcias. p. 4. c. 5. n. 112. ed quòd ex una parte Coadjutor dignitatis ut talis serviens habeat dignitatis illius præminentias, & cum ex altera parte ipse sit Canonicus, habere jam debeat præminentias competentes habentibus dignitatem unà cum Canonicatu: adeoque nec obstat, quòd ipse Coadjutor, utpote carens Canonicatu istam præminentiam non habeat; quia is ab ea habenda impeditur solum ex defectu Canonicatus.

**2.** Verumtamen Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. num. 25. contrarium censet probabilius; nempe talem Coadjutorem, etsi ratione Canonicatus habeat sedem in choro, & vocem in Capitulo, non habere sedem præminentem, neque posse præsidere, sicut hanc haberet & præsidere posset ejus Coadjutor, si esset simul Canonicus. Rationem dat, quòd licet Coadjutor serviat nomine Ecclesiæ, & vi potestatis non à Coadjuto, sed à Papa accipit; quia tamen servit loco Coadjuti, & vices illius gerit, & Coadjutus præsidere nequeat, aut habere sedem præminentem, id quoque nequit Coadjutor, etsi Canonicus. Ad hæc Coadjutori competunt privilegia, exemptiones, præminentia & prærogativa, quæ competunt Coadjuto ratione Dignitatis, & non alia; sed Coadjuto ratione dignitatis non competunt habere sedem in choro &c. ergo. Ad instantiam verò illam in contrarium, quòd nimirum Coadjutor in sacris constitutus Coadjuti non constituitur in sacris possit habere vocem in Capitulo, & talis Coadjutus eam non habeat, respondet, hanc dando disparitatem; quòd habere sedem præminentem & vocem in Capitulo in præsentem casu non competat dignitati utrunque, sed dignitati habenti annexum Canonicatum: ergo ratione hujus dignitatis non competit illa præminentia; Coadjutus verò ille ratione Canonicatus sui poterat habere suffragium, removeatur tamen à ferendo suffragio; quia ordinatus non est: Coadjutor verò illius, cum sit ordinatus, nulla est causa eum removendi. Verùm non satis assequor dictam disparitatem; par enim modo dici potest; habere vocem in Capitulo non competit Canonico utrunque, sed habenti simul Ordinem sacrum; & sicuti Canonicus ille Dignitati annexus est conditio, sine qua non competit sedes præminentialis in choro dignitari; sic etiam Ordo sacer est conditio, sine qua non potest Canonicus habere vocem in Capitulo.

**Quæstio 418.** *An habens dignitatem, ratione cuius dare potest vocem in Capitulo, factus Coadjutor Canonici; & e contra Canonicus factus Coadjutor talis dignitatis habeat vocem duplicem in Capitulo.*

**1. R**espondet primò Castrop. loc. cit. num. 36. quòd si habens dignitatem & Canonicatum simul habeat duplicem vocem (ut tradit Garc. p. 11. c. 5. num. 211. citatis Cardin. in eum olim. de re iudicata. num. 4. Abb. in idem c. 2. Felin. num. 1. & 2. Covar. l. 3. var. c. 13. num. 6. Hojed. de incompat. c. 12. num. 15. & 16. Azor. instit. mor. p. 2. l. 3. c. 11. g. 19. & tradit ipse Castrop. loc. cit. n. 37. de iure competere tali habere duplicem vocem, posito, quòd dignitati competat habere vocem in Capitulo) dubium non esse, Coadjutori talis dignitatis duplicem competere vocem. Quòd verum est, si sit Coadjutor in utroque, sive tam respectu Canonicatus quàm dignitatis.

**2.** Dum verò consuetudo haberet contrarium, nimirum habentem dignitatem & simul Canonicatum in proprietate non habere nisi unam vocem in Capitulo, ei, qui haberet dignitatem in proprietate, & Canonicatum in Coadjutoria, & e contra, competere duplicem vocem in Capitulo, negat Garcias apud Castropal. vitiosè illum citantem; eò quòd Coadjutor non debeat esse melioris conditionis, & plus posse quàm Coadjutus. E contra affirmat Castropal. cir. num. 37. præcincendo à consuetudine in contrarium; eò quòd, quòd proprietarius dignitatis, & Canonicatus non habeat nisi unam vocem, id non sit ex iure (ex quo aliàs duplicem debebat habere vocem, ut dictum num. præced.) sed ex consuetudine; adeoque illa, nisi sit præscripta ad Coadjutorem extendi non debeat; cum sit juri contraria. Ad hæc sicut Coadjutor dignitatis, & Canonicatus existentium in diversis personis habet duplicem vocem; quia aliàs non repræsentat diversas Coadjutorias, etiam qui habet dignitatem in proprietate, & Canonicatum in Coadjutoria, & quòd, si Coadjutus ille vellet, posset per se dare vocem in Capitulo, non obstante, quòd Coadjutor illius daret suam ratione dignitatis, quam habet in proprietate. Item Coadjutus posset vices suas in ferendo suffragio delegare alteri, quin per hoc impediatur Coadjutor ratione Dignitatis suæ dare vocem; jam verò illius vices commissas sibi habet Coadjutor à Papa in concessione Coadjutoria; ergo nil obstat, quin ut vices gerens Coadjuti det vocem, & altera det nomine proprio ratione dignitatis suæ.

**Quæstio 419.** *Quis honor & quæ servitia debeantur Coadjutori, maxime Episcopi.*

**1. R**esp. primò: si Coadjutoria sit data dignitati episcopali, saltè ex decencia absente Coadjuto debetur servitium Coadjutori uti ipsi Prælato, nec citra violationem urbani respectus ipsi venienti aut exeunti denegari potest comitarus. Remouch. c. 15. n. 5. citans Barbof. ad Trid. sess. 25. c. 7. n. 43. & seq. ita quoque Barbof. iur. eccl. l. 3. c. 10. num. 42. refert, respondisse S. Congreg. Rituum in hæc verba: maxime decere, ut Canonici prædeant obviam Coadjutori Episcopo ad ecclesiam pontificaliter accedenti ad ostium ecclesiæ, eumque discedentem ad idem ostium deducere; imò valde commendandum, si nonnulli Canonici officii & urbanitatis gratiâ ad ipsius Coadjutoris ædes accederent. Item num. 39. hæc habet Barbof. censuisse eandem Congregationem,